

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

25 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

Președinte – Constantin Gurschi,

judcători – Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Ion Arhiliuc, Liliana Catan,

a judecat în ședința publică recursurile ordinare declarate de inculpata Mavrogheni Nadejda, de avocatul acesteia, Marandici Nicolae și de inculpatul Grușcă Serghei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013, în cauza penală privindu-i pe

Mavrogheni Nadejda Alexandr, născută la 06.01.1961, originară și domiciliată mun.Chișinău, str. Zelinschi, 3, ap.17.

Grușca Serghei Emilian, născut la 25.01.1969, originar din s. Sturzovca, r-nul Glodeni, domiciliat mun.Chișinău, str. L. Dumitriu, 20, ap.5.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 19.01.2009 – 19.06.2012

2. Instanța de apel: 17.09.2012 – 04.06.2013

3. Instanța de recurs: 20.11.2013 – 25.03.2014.

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Avocatul Marandici N. în numele inculpatei Mavrogheni N., care a solicitat admiterea recursurilor în sensul declarat.

Avocatul Chihai Mihail, în numele inculpatului Grușca S., care a depus cerere de-a examina recursul său în lipsa sa, în prezența avocatului, a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Procurorul Graur D., care a solicitat respingerea recursurilor declarate de inculpata Mavrogheni N., de avocatul acesteia, Marandici N. și de inculpatul Grușcă S. și s-a pronunțat pentru menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013.

Părțile vătămate Zarețcaia A., Solcan A. și avocatul acesteia, Ciobanu Corneliu, și avocatul SRL „Grinintercom”, Gafton Vasile, care au solicitat respingerea recursurilor declarate de inculpata Mavrogheni N., de avocatul acesteia, Marandici N.

și de inculpatul Grușcă S., și s-au pronunțat pentru menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 19 iunie 2012, Mavrogheni N. învinuită în baza art.190 alin. (5) și 42 alin. (2), (3), art. 190 alin. (5) CP, a fost achitată, pe motiv că fapta inculpatei nu întrunește elementele infracțiunii.

Măsura de reprimare aplicată în privința lui Mavrogheni N. - liberarea provizorie sub control judiciar , a fost revocată.

Prin aceeași sentință, Grușca S. învinuit în baza art.42 alin. (5), art. 190 alin. (5) CP, a fost achitat, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Acțiunile civile înaintate de către părțile vătămate Solcan A. în sumă de 51.400 euro și a lui Zarețcaia A. în sumă de 390 mii 542 lei s-au lăsat fără examinare, explicându-le părților vătămate dreptul la soluționarea cererilor în modul prevăzut de legislația procedural civilă.

Acțiunea civilă înaintată de către reprezentantul părții civile Grinceșen E. privind încasarea prejudiciului material din contul inculpaților în sumă de 177 mii 500 lei, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, inculpata Mavrogheni N. a fost pusă sub învinuire de către organul de urmărire penală, pentru faptul că, la 27.09.2006, activînd în calitate de director al SC "Dilitom" SRL, genul de activitate a căruia consta în fabricarea, comercializarea, asistența tehnică, repararea și verificarea articolelor de tehnică și optică-medicală, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul efectuării unor lucrări de construcție, în lipsa unei licențe de activitate în domeniul dat, în vederea realizării intenției sale criminale, pentru a însufla încredere, a întocmit și semnat cu Zarețcaia A. la 27.09.2006 contractul nr. 1 de investiție în construcția unei mansarde de la etajul 6 a blocului locativ nr. 123 situat pe str. 31 August 1989, mun. Chișinău. În aceeași zi a primit de la Zarețcaia A. suma de 12 400 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a RM din 29.09.2006 constituia 209 mii 560 lei, fapt confirmat prin chitanța la dispoziția de încasare a SRL "Dilitom".

Tot ea, la 09.11.2006, continuîndu-și intențiile sale criminale, cu referire la contractul nr. 1 din 27.09.2006, a primit bani în sumă de 82 000 lei, depuși în numerar în baza ordinului de plată de către Zarețcaia A. pe contul bancar al SRL "Dilitom" la BC "Moldindconbank", iar la 01.05.2007 a primit suma de 5850 euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a RM din 01.05.2007 constituia 98 mii 982 lei, semnînd în schimb o recipisă.

După primirea banilor, pînă în prezent, lucrările de construcții nu au început, de către Mavroghenii N., nefiind făcute careva achiziții în vederea procurării materialelor de construcții sau întocmite careva documente, ce ar confirma gestionarea mijloacelor bănești. Refuză să restituie banii, pe care și i-a însușit.

În rezultatul activității sale infracționale, Mavrogheni N. i-a cauzat părții

vătămate Zarețcaia A. o daună în proporții deosebit de mari în sumă totală de 390 mii 542 lei.

Tot inculpata Mavrogheni N., la 05.03.2007, activînd în calitate de director al SC "Dilitom" SRL, în scopul realizării intențiilor sale criminale de însușire a banilor și inducerii în eroare a cet. Solcan A., a întocmit și semnat cu ultima contractul nr. 4 privind construirea unui apartament-mansardă în casa nr. 123, situat pe str. 31 August 1989, mun. Chișinău, valoarea apartamentului fiind evaluată de către părți la 107 400 euro. La insistența lui Mavroghenii N., a fost întocmită și anexa nr. 2 a contractului, conform căreia Solcan A. a efectuat o plată în avans în numerar, pentru începerea lucrărilor de construcție, în sumă de 51 400 euro.

Finalizarea lucrărilor de construire a apartamentului-mansardă urmau să fie efectuate pînă la 01 noiembrie 2007, însă, pînă în prezent lucrările de construcție nici nu au început.

În cadrul urmăririi penale, la data de 11.06.2008, a fost dispusă efectuarea reviziei financiar-documentare la S.R.L. „Dilitom”, în vederea verificării legalității gestionării sumei de 51400 euro, încasate de către directorul Mavrogheni N. de la Solcan A., însă nu au fost prezentate controlului absolut nici un document contabil și nu au fost depistate în cadrul perchezițiilor efectuate la domiciliul cet. Mavrogheni N. și la sediul S.R.L. „Dilitom”. Acest fapt denotă că bani au fost însușiți și cheltuiți în scopuri personale de către Mavrogheni N..

Astfel, acțiunile inculpatei Mavrogheni N. au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art. 190 alin. (5) CP - *escrocherie , adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvîrșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.*

Totodată, inculpata Mavrogheni N. a fost pusă sub învinuire de către organul de urmărire penală, pentru faptul că, ea de comun acord și împreună cu Grușca S. și o persoană necunoscută organului de urmărire penală pe nume „Alexandru”, în privința căruia cauza a fost disjungată în altă procedură, avînd intenția dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, au alcătuit un plan criminal din timp împărțind rolurile între ei.

Ca urmare, a înțelegerii prealabile avute, inculpatul Grușca S. a împrumutat de la un cunoscut al său pe nume Scaletchi S. ștampila SRL „Flofaun Grup” pentru necesități personale, pe care i-a transmis-o lui Mavrogheni N. și persoanei necunoscute pe nume „Alexandru”, pentru ca acestea să o folosească la încheierea contractului de vînzare - cumpărare a 17 750 kg de orez cu întreprinderea SRL "Grinintercom", dorind să dea astfel tranzacției date o aparență legală.

La 25 august 2009, aproximativ la ora 15:00, Mavrogheni N. împreună cu persoana necunoscută „Alexandru”, avînd la sine ștampila nominalizată s-au deplasat pe str. Miorița 5, mun. Chișinău, unde urma să fie efectuată tranzacția cu privire la procurarea a 17 750 kg de orez. Ajungînd la destinație, Mavrogheni N., camuflînd intențiile criminale, l-a prezentat pe „Alexandru” drept cumpărător și reprezentant al SRL „Flofaun Grup”, după care ultimul folosind și aplicînd ștampila SRL „Flofaun Grup” a încheiat cu SRL "Grinintercom" contractul de vînzare cumpărare sub nr. 392/09 privind procurarea a 17 750 kg de orez, în sumă totală de 177 500 lei, conform

căruia în decurs de 30 de zile bancare după primirea mărfii urma a fi efectuată achitarea.

Ulterior, obligația de a se achita cu întreprinderea SRL "Grinintercom" nu a fost executată, iar Mavrogheni N., Grușca S. și persoana necunoscută cu numele "Alexandru", intrând în posesia mărfii dobândite ilegal, și anume, a 17 750 kg de orez, în sumă totală de 177 500 lei, au vândut-o pe părți unor persoane necunoscute organului de urmărire penală, cauzându-i proprietarului un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin intenție directă, prin participație complexă, având rolul de organizator și autor, Mavrogheni N. a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 42 alin. (2), (3), art. 190 alin. (5) CP - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două sau mai multe persoane în proporții deosebit de mari*, iar prin acțiunile sale intenționate, manifestate prin intenție directă, prin participație complexă, având rolul de complice, contribuind la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, acordate de mijloace și instrumente, Grușca S. a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 42 alin. (5), art. 190 alin. (5) CP - *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită de două sau mai multe persoane în proporții deosebit de mari*.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procurorul în Procuratura Anticorupție, Popa C., de reprezentantul părții vătămate Solcan A. - Ciobanu C. și de reprezentantul părții civile SRL "Grinintercom" - Grinceșen E..

3.1. În motivarea apelului procurorul a invocat că, cumulul de probe administrate de organul de urmărire penală și cercetate în ședințele de judecată dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei Mavrogheni N. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) CP, precum sunt: declarațiile părților vătămate Zarețcaia A., Solcan A., martorilor Zarețcaia L., Mavrogheni L., Iliescu V., Grușca S., Solcan M., Braducean-Dulgher A.. Menționează faptul că, în cadrul perchezițiilor efectuate de către organul de urmărire penală și a măsurilor investigativ-operative întreprinse nu au fost depistate documentele contabile și juridice ale SRL „Dilitom” în vederea efectuării reviziei documentar-tematică, în scopul stabilirii corectitudinii gestionării mijloacelor financiare încasate în valută străină, fapt care flagrant încalcă prevederile legislației naționale fiscale.

Totodată, se dovedește vinovăția inculpatei și în baza art. 42 alin. (2), (3), art. 190 alin. (5) CP prin: declarațiile reprezentantului părții civile SRL "Grinintercom" - Grinceșen E., martorilor Grinceșen I., Zarețcaia L., Grinceșen A., Gutium S., Scalețchi S., Bajarean V., Bivol I., Stratulat S., Tudorovschi B., procesul – verbal de cercetare a garajului amplasat pe str. Gh. Madan, nr.1, mun. Chișinău, în interiorul căruia au fost depistate rămășițe de orez; procesul – verbal de ridicare a contractului nr.329/09 încheiat la 25.09.2009 între SRL "Grinintercom" și SRL „Flofaun Grup” privind procurarea a 17 750 kg de orez și a facturii de expediție seria DX nr.201983; prin procesul - verbal de ridicare de la instituțiile de telecomunicații a descifrărilor convorbirilor telefonice a abonatului S.A. "Moldcell" cu nr. 079046873 efectuate în

perioada de timp de pe 01.08.2009-31.09.2009 și procesul - verbal de examinare a acestor descifrări.

De asemenea, este dovedită și vinovăția inculpatului Grușca S. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin. (5), art. 190 alin. (5) CP, prin aceleași probe enumerate mai sus, pe epizodul cu SRL "Grinintercom".

Instanța de fond nu a dat o apreciere justă acestor probe și incorect a ajuns la concluzia de a-i achita pe inculpații Mavrogheni N. și Grușca S., pe motiv că nu acțiunile lor nu întrunește elementele infracțiunii.

A solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Mavrogheni N. să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) CP la de 10 (zece) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 3 ani; în baza art. 42 alin. (2), (3), 190 alin. 5 CP la 9 (nouă) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 3 ani. Conform prevederilor art. 84 CP, aplicarea pedepsei în cazul unui concurs de infracțiuni, prin cumul parțial să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 14 ani cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei.

Grușca S. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (5), 190 alin. (5) CP RM la 9 (nouă) ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A solicitat admiterea acțiunii civile a părților vătămate cu încasarea ei în mod solidar de la inculpații Mavrogheni N. și Grușca S..

3.2. Partea vătămată Solcan A. și reprezentantul acesteia, Ciobanu C., prin cererea de apel declarată, au solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care Mavrogheni N. să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art.190 alin.(5) CP cu aplicarea unei pedepse în limitele stabilite de prevederile acestui articol, invocând că, a fost primul investitor în construcția mansardei din str. 31 august mun. Chișinău, achitând suma de 51400 euro, ce constituia 50% din prețul apartamentului, însă nu au fost efectuate nici o lucrare pentru construcția mansardei. Banii au fost cheltuiți de Mavrogheni N. după bunul său plac, deoarece în actele contabile a companiei nu figurează faptul încasării sumelor menționate de către inculpată ca fiind încasate de către SRL "Dilitom" de la Solcan A. și la inspectoratul fiscal Buiucani aceste sume nu figurează în raportul anual al firmei.

3.3. Reprezentantul părții civile SRL "Grinintercom" - Grințeșen E., în motivarea apelului a indicat faptul că, instanța de fond greșit a apreciat probele, faptele și circumstanțele cauzei, contrar prevederilor art.101 CPP. Nu a ținut cont de divergențele dintre declarațiile inculpaților Mavrogheni N. și Grușca S., în care fiecare dintre ei încerca să dea vina unul pe altul. Consideră că, probele prezentate de partea acuzării pe epizodul dat confirmă vinovăția inculpaților, iar sentința de achitare nu este confirmată prin probe certe, obiective, pertinente și admisibile, care ar confirma obiectiv nevinovăția acestora.

A solicitat casarea sentinței în partea ce ține de achitarea inculpaților Mavrogheni N. și Grușca S. pe capătul de învinuire privind sustragerea de către acestea, prin înșelăciune și abuz de încredere a orezului în cantitate de 17 500 kg în valoare de 177 500 lei de la SRL „Grinintercom” și respingerea acțiunii civile a părții civile SRL „Grinintercom”, cu rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei hotărâri noi, prin care: Mavrogheni N. să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (2), (3), art. 190 alin. (5) CP și Grușca S. să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(5), art. 190 alin. (5) CP.

Să fie admisă acțiunea civilă a SRL „Grinintercom” cu dispunerea încasării în mod solidar de la Mavrogheni N. și Grușca S. a sumei de 177 500 lei.

4. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013, au fost admise apelurile declarate de procurorul în Procuratura Anticorupție, Popa C., de reprezentantul părții vătămate Solcan A. - Ciobanu C. și de reprezentantul părții civile SRL "Grinintercom" - Grinceșen E., casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, potrivit căreia:

Mavrogheni N. a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza:

- art.190 alin. (5) CP la 9 (nouă) ani închisoare cu privarea de dreptul de-a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 3(trei) ani;
- pe art. 42 alin. (2), (3), art. 190 alin. (5) CP - 8 (opt) ani închisoare cu privarea de dreptul de-a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 3(trei) ani.

Conform art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Mavrogheni N. pedeapsa definitivă 10 (zece) ani închisoare, cu privarea de dreptul de-a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei

Grușca S. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (5), art. 190 alin. (5) CP la 8 (opt) ani închisoare, cu privarea de dreptul de-a ocupa funcții de răspundere pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei inculpaților Mavrogheni N. și Grușca S. se va calcula din momentul reținerii, cu includerea în termenul ispășirii pedepsei inculpatei Mavrogheni N. timpul aflării ei sub arest preventiv de la 24 martie 2010 pînă la 11 martie 2011.

S-a dispus încasarea de la Mavrogheni N. prejudiciile materiale cauzate, în folosul părții vătămate Zarețcaia A. suma de 390 542 lei și în folosul părții vătămate Solcan A. - 51400 euro, echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii respective.

S-a dispus încasarea de la Mavrogheni N. și Grușca S. în mod solidar, prejudiciul material în sumă de 177 500 lei în folosul SC "Grinintercom" SRL..

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, Mavrogheni N. la data 27.09.2006, activînd în calitate de director al SC "Dilitom" SRL, genul de activitate a căruia consta în fabricarea, comercializarea, asistența tehnică, repararea și verificarea articolelor de tehnică și optică-medicală, urmărind scopul însușirii

bunurilor altei persoane, prin înșelăciune, sub pretextul efectuării unor lucrări de construcție, în lipsa unei licențe de activitate în domeniul dat, în vederea realizării intenției sale criminale, pentru a însuși încrederea, a întocmit și semnat cu Zarețcaia A. la 27.09.2006 contractul nr. 1 de investiție în construcția unei mansarde de la etajul 6 a blocului locativ nr. 123 situat pe str. 31 August 1989, mun. Chișinău. La 29.09.2006 a primit de la Zarețcaia A. bani în sumă de 12 400 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a RM din 29.09.2006 constituia 209 mii 560 lei, fapt confirmat prin chitanța la dispoziția de încasare a SRL "Dilitom".

Tot ea, continuându-și intențiile sale criminale, cu referire la contractul nr.1 din 27.09.2006. a primit la 09.11.2006 bani în sumă de 82 000 lei, care au fost depuși în numerar în baza ordinului de plată de către Zarețcaia A. pe contul bancar al SRL "Dilitom" la BC „Moldindconbank”, iar la 01.05.2007 a primit bani în sumă de 5850 de euro, care conform cursului oficial al Băncii Naționale a RM din 01.05.2007 constituia 98mii 982 lei, semnând în schimb o recipisă.

După primirea banilor, pînă în prezent, lucrările de construcții nu au început, nefiind făcute careva achiziții de către Mavrogheni N. în vederea procurării materialelor de construcții sau întocmite careva documente ce ar confirma gestionarea mijloacelor bănești, totodată aceasta refuzând să restituie banii, pe care și i-a însușit.

În rezultatul activității sale infracționale, Mavrogheni N. i-a cauzat părții vătămate Zarețcaia A. o daună în proporții deosebit de mari în sumă totală de 390 mii 542 lei.

Tot inculpata Mavrogheni N., urmărind scopul de a însuși bunurile altei persoane în proporții deosebit de mari, activînd în calitate de director al SC „Dilitom” SRL, a însușit de la cet. Solcan A. suma de 51400 euro, echivalentul a 855 393 lei, folosindu-i în scopuri personale, săvîrșind infracțiunea în următoarele circumstanțe:

La 05.03.2007, Mavrogheni N., în scopul realizării intențiilor sale criminale de însușire a banilor, și inducerii în eroare a cet. Solcan A., a întocmit și semnat cu ultima contractul nr. 4 privind construirea unui apartament-mansardă în casa nr. 123, situat pe str. 31 August 1989, mun. Chișinău, valoarea apartamentului fiind evaluată de către părți la 107 400 euro.

La insistența lui Mavrogheni N., a fost întocmită și anexa nr. 2 a contractului, conform căreia Solcan A., a efectuat o plată în avans în numerar, pentru începerea lucrărilor de construcție în sumă de 51 400 euro.

Finalizarea lucrărilor de construire a apartamentului-mansardă urmau să fie efectuate pînă la 01 noiembrie 2007, însă, pînă în prezent lucrările de construcție nici nu au început.

În cadrul urmăririi penale, la data de 11.06.2008, a fost dispusă efectuarea reviziei financiar-documentare la S.R.L. „Dilitom”, în vederea verificării legalității gestionării sumei de 51400 euro, încasate de către directorul Mavrogheni N. de la Solcan A., însă, Mavrogheni N. nu a prezentat controlului pînă-n prezent, absolut nici un document, ce ar confirma gestionarea mijloacelor bănești încasate de la Solcan A..

În cadrul perchezițiilor efectuate la domiciliul cet. Mavrogheni N. și la sediul S.R.L. „Dilitom” nu au fost depistate careva documente contabile care ar fi reflectat

gestionarea sumei de 51400 euro, ceea ce denotă faptul că acești bani au fost însușiți și cheltuiți în scopuri personale de către aceasta.

Tot Mavrogheni N. de comun acord și împreună cu Grușca S. și o persoană necunoscută organului de urmărire penală pe nume „Alexandru”, în privința căruia cauza a fost disjungată în altă procedură, avînd intenția dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane, au alcătuit un plan criminal din timp împărțind rolurile între ei.

Așa dar, urmare a înțelegerii prealabile avute, inculpatul Grușca Serghei a împrumutat de la un cunoscut al său pe nume Scalețchi S. ștampila SRL „Flofaun Grup”, pentru necesități personale, pe care i-a transmis-o lui Mavrogheni N. și persoanei necunoscute pe nume „Alexandru”, pentru ca aceștia s-o folosească la încheierea contractului de vânzare - cumpărare a 17 750 kg de orez cu întreprinderea SRL „Grinintercom”, dorind să dea astfel tranzacției date o aparență legală.

La 25 august 2009, aproximativ la ora 15:00, Mavrogheni N. împreună cu persoana necunoscută „Alexandru”, avînd la sine ștampila nominalizată s-au deplasat pe str. Miorița 5, mun. Chișinău, unde urma să fie efectuată tranzacția cu privire la procurarea a 17 750 kg de orez. Ajunși acolo, Mavrogheni N., camuflînd intențiile criminale, l-a prezentat pe „Alexandru” drept cumpărător și reprezentant al SRL „Flofaun Grup”, după care ultimul folosind și aplicînd ștampila SRL „Flofaun Grup” a încheiat cu SRL „Grinintercom” contractul de vânzare - cumpărare sub nr. 392/09 cu privire la procurarea a 17 750 kg de orez în sumă totală de 177 500 lei, conform căruia în decurs de 30 de zile bancare după primirea mărfii urma a fi efectuată achitarea.

Ulterior, obligația de a se achita cu întreprinderea SRL „Grinintercom” nu a fost executată, iar Mavrogheni N., Grușca S. și persoana necunoscută cu numele „Alexandru” intrînd în posesia mărfii dobîndite ilegal, și anume, a 17 750 kg de orez în sumă totală de 177500 lei, au vîndut-o pe părți unor persoane necunoscute organului de urmărire penală, cauzîndu-i proprietarului un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Vinovăția inculpaților Mavrogheni N. și Grușca S. în săvîrșirea infracțiunilor imputate este dovedită pe deplin, prin probele prezentate în sprijinul învinuirii, care au fost cercetate în cadrul judecării cauzei în instanța de apel, precum sunt: declarațiile părților vătămate Zarețcaia A., Solcan A., reprezentantului părții civile SRL „Grinintercom” - Grinceșen E., martorilor Zarețcaia L., Solcan M., Grinceșen A., Scalețchi S., Tudorovschi B., date în cadrul ședinței instanței de fond și verificate prin darea citirii lor în cadrul ședinței instanței de apel, și prin declarațiile lor, fiind audiați în cadrul ședinței instanței de apel, și prin materialele dosarului, care au fost verificate prin citirea lor și indicate în procesul – verbal al ședinței de judecată în instanța de apel.

Instanța de apel a considerat că, atitudinea inculpaților Mavrogheni N. și Grușca S. referitor nerecunoașterii vinovăției în comiterea crimelor imputate este o metodă aleasă de ultimii pentru a se eschiva de răspunderea penală.

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpați nu echivalează cu achitarea lor de vreme ce acuzarea a administrat destule probe care cu certitudine dovedesc că, Mavrogheni N. și Grușca S. se fac vinovați de comiterea infracțiunilor incriminate. Mai mult ca atît, aceasta este un drept al inculpaților de a nu se autoincrimina, or

persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționat false, decât în cazurile expres prevăzută de legea procesual penală.

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, a conchis că, instanța de fond nu a respectat legea procesual penală, art.101 CPP, care prevede că, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, ceea ce a determinat-o să comită o gravă eroare de fapt ca urmare a aprecierii incorecte a materialului probator aflat la dosar.

La stabilirea măsurii de pedeapsă inculpaților Mavrogheni N. și Grușca S. instanța de apel a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale, de caracterul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, care se clasifică ca infracțiuni deosebit de grave, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lor, că nu au antecedente penale, precum și de împrejurările în care au comis infracțiunile, de motivul, modul și gravitatea infracțiunilor săvârșite, că în rezultatul acestora au survenit urmări deosebit de grave. Astfel, a considerat că, îndreptarea și reeducarea inculpaților nu este posibilă fără izolarea lor de la societate, aplicându-le pedeapsa închisorii cu privarea de dreptul de-a ocupa funcții de răspundere, ceea ce va corespunde întocmai faptelor săvârșite de dînșii și va fi o pedeapsă corectă, echitabilă și legală.

Acțiunile civile au fost admise integral, fiind dispusă încasarea pagubelor materiale de la Mavrogheni Nadejda în beneficiul părților vătămate Zarețcaia A. în sumă de 390542 lei, Solcan A. în sumă de 51400 euro, echivalentul în lei moldovenești la momentul executării hotărârii, iar suma de 177500 lei în beneficiul SRL "Grinintercom" în mod solidar de la Mavrogheni N. și Grușca S..

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpata Mavrogheni N., de avocatul acesteia, Marandici N. și de inculpatul Grușcă S..

6.1. În motivarea recursului inculpata a invocat că, instanța de apel prin decizia sa a încălcat grav prevederile Protocolului nr.4 al Convenției Europene ale Drepturilor Omului art.1 care stipulează că, nimeni nu poate fi privat de libertatea sa pentru singurul motiv că nu este în măsură să execute o obligație contractuală.

Consideră că, toate probele care au fost acumulate în cauza dată nu demonstrează vinovăția ei în săvârșirea infracțiunilor imputate. Relațiile care s-au creat între ea și părțile vătămate Solcan A. și Zarețcaia A. sunt relații civile, deoarece au fost încheiate contracte de investiție cu SRL „Dilitom”, având documentele necesare pentru a începe construcția mansardei, și la primirea banilor li s-a eliberat documente confirmative, potrivit legislație în vigoare, chitanțe și bonuri de încasare a banilor.

De asemenea, greșit a apreciat faptul că a fost responsabilă de însușirea nelegală a orezului de la SRL „Grinintercom”, întrucât a fost încheiat un contract legal privind furnizarea orezului în sumă de 17750 lei între SRL „Grinintercom” și SRL „Flofaun”. Deci, reiese că sunt relații civile și urmau de a soluționa chestiunea dată, adresându-se în instanța de judecată pentru încasarea datoriei.

Solicită, casarea deciziei atacate cu menținerea sentinței instanței de fond.

6.2. Avocatul Marandici N. în numele inculpatei în motivarea recursului a invocat că, toate erorile admise de instanța de apel au fost soluționate anterior de instanța de fond, care a pronunțat o sentință legală și întemeiată, bazată pe analiza și aprecierea corectă și echidistantă tuturor probelor din dosar.

Menționează faptul că, decizia instanței de apel prin care s-a dispus condamnarea inculpatei Mavrogheni N. se bazează pe depozițiile părților vătămate și a martorilor, rudele acestora, care sunt neconsecutive și se contrazic între ele.

Consideră că, relațiile apărute între părțile vătămate și Mavrogheni sunt relații civile, deoarece se bazează pe contractele încheiate între părți.

Solicită, casarea totală a deciziei atacate cu menținerea sentinței instanței de fond.

6.3. Inculpatul Grușcă S. în motivarea recursul său a invocat că, organul de urmărire penală, cât și procurorul nu au prezentat probe ce ar confirma vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar învinuirea adusă are un caracter formal, nefiind demonstrate raporturile de încredere cu partea vătămată, care nici nu-l cunoștea, indicînd că tranzacția de vânzare-cumpărare a orelui a fost efectuată cu Alexandru, Mavrogheni N. și Zarețcaia A.. Instanța de apel nu a apreciat probele în conformitate cu prevederile art.101 CPP, și în așa mod, a emis o soluție contrară legii.

Solicită, casarea totală a deciziei atacate cu menținerea sentinței instanței de fond.

7. Judecînd recursurile în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) CPP, judecînd recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

7.1. Recurenții invocă în recursuri temeiul prescris de pct.6) alin.(1) art.427 CPP – *„hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”*.

Colegiul lărgit constată că, decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, corect stabilind împrejurările în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată cu respectarea prevederilor art.100 alin.(4) CPP, le-a dat o apreciere justă, potrivit art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine, toate aspectele de fapt și de drept, și încadrînd corect acțiunile inculpaților Mavrogheni N. în baza art.190 alin. (5) și 42 alin. (2), (3), art. 190 alin. (5) CP și Grușca S. în baza art.42 alin. (5), art. 190 alin. (5) CP.

7.2. Colegiul lărgit constată că, în recursul inculpatei se invocă pct.8 alin.(1) art.427 CPP - *„nu au fost întrunite elementele infracțiunii”*, precum și pct.12) – *„faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită”*, care nu se motivează din acest punct de vedere.

Colegiul menționează că, temeiul invocat de recurent, precum că - *„nu sînt întrunite elementele infracțiunii”*, include cazurile cînd nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori cînd nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Colegiul lărgit consideră că, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, iar cea a instanței de fond, prin care au fost achitați inculpații, pe motiv că în acțiunile lor nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) CP, din punctul de vedere că, greșit sau apreciat juridic faptele constatate în urma administrării materialului probatoriu, ca în consecință și să fie neîntemeiat motivată.

Potrivit dispoziției art.190 alin.(1) CP, ca escrocherie se consideră faptele de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Prin *dobândire ilicită a bunurilor* se prezumă un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține (pentru sine sau pentru altul) transmiterea voită în proprietate, posesiune, a bunului mobil sau imobil, a altor valori străine sau dreptului asupra acestora.

Prin *înșelăciune* se înțeleg acțiunile (mai rar inacțiunea) făptuitorului de a duce în eroare, de a amăgi proprietarul prin prezentarea ca adevărate a unor fapte, evenimente sau prezentarea ca mincinoase a unor fapte, evenimente, dar care corespund adevărului sau prin tănuirea (necomunicarea) unor împrejurări care făptuitorul era obligat să le comunice.

Prin *abuz de încredere* făptuitorul folosește, în scop de a obține un bun material (bani), relațiile de încredere, de bunăvoință, de sinceritate, de siguranță a proprietarului ori a altei persoane cu drept de-a dispune de bunuri. Încrederea poate fi rezultatul diferitor circumstanțe, împrejurări în legătură cu serviciul făptuitorului, de rudenie ori de prietenie cu partea vătămată. Încrederea mai poate rezulta și din relațiile contractuale a proprietarului cu făptuitorul.

Infracțiunea de escrocherie este materială și se consumă din momentul trecerii ilegale a bunurilor proprietarului, posesorului, deținătorului la cel vinovat, iar făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile străine după bunul său plac.

În speță, inculpata Mavrogheni N. la momentul încheierii contractelor de investiție cu părțile vătămate Zarețcaia A. și Solcan A. și primind sumele de bani, cunoștea de faptul că, nu deține toate documentele corespunzătoare pentru a începe construcția mansardei. Fapt confirmat prin depozițiile însăși a inculpatei, menționate în recursul depus, precum că la încasarea sumelor de bani de la părțile vătămate li s-au eliberat bonuri de plată, fiind depuse pe contul firmei, iar ulterior au fost achitați pentru eliberarea certificatului de urbanism, pentru proiectul mansardei la Urban Proiect, lucrări de proiectare preluate de Institutul de Proiectare, salariul angajaților. Mai mult ca atât, menționează că la acel moment nici nu avea acordul proprietarilor pentru a obține certificatul de urbanism și alte documente care au stat la baza pornirii construcției mansardei în blocul nr.123 situat pe str. 31 August, mun. Chișinău (f.d.185, Volumul VI).

Colegiul reține că, potrivit materialelor cauzei nu a fost posibil de verificat în actele contabile a companiei faptul încasării sumelor primite de la părțile vătămate de către inculpată ca fiind încasate de către SRL "Dilitom".

Totodată, se confirmă și vinovăția în organizarea săvârșirii infracțiunii de escrocherie împreună cu o persoană necunoscută „Alexandru” și Grușca S., în calitate de complicități săi, prin încheierea contractului de vânzare - cumpărare între SRL

"Grinintercom" și SRL „Flofaun Grup” sub nr. 392/09 privind procurarea a 17 750 kg de orez, de la SRL "Grinintercom". Ambii cunoșteau cu certitudine că, persoana necunoscută „Alexandru” nu este directorul SRL „Flofaun Grup” și ilegal a fost aplicată ștampila acestei firme pe contractul menționat.

În conformitate cu prevederile art.42 CP *participanții* sunt persoanele care contribuie la săvârșirea unei infracțiuni în calitate de autor, organizator, instigator sau complice.

Se consideră *autor* persoana care săvârșește în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală, iar *organizator* persoana care a pus la cale săvârșirea unei infracțiuni sau a dirijat realizarea ei, precum și persoana care a creat un grup criminal organizat sau o organizație criminală ori a dirijat activitatea acestora. Acțiunile organizatorului pot consta în recrutarea membrilor grupului organizat sau ai organizației criminale, în întocmirea planului săvârșirii infracțiunii, în împărțirea rolurilor între membrii grupului criminal, în coordonarea acțiunilor participanților la locul săvârșirii infracțiunii sau de la distanță.

Alin.(5) al articolul indicat mai sus, caracterizează un alt participant la infracțiune – „*complice*”, se consideră persoana care a contribuit la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații, prestare de informații, acordare de mijloace sau instrumente ori înlăturare de obstacole , precum și persoana care a promis dinainte că îl va favoriza pe infractor, va tănui mijloacele sau instrumentele de săvârșire a infracțiunii, urmele acesteia sau obiectele dobândite pe cale criminală ori persoana care a promis din timp că va procura sau va vinde atare obiecte.

Pe când autorul efectuează acte de execuție care realizează în mod nemijlocit materialitatea faptei, complicele efectuează acte de sprijin a activității autorului.

În speța discutată, s-a stabilit cu certitudine că, inculpata Mavrogheni N. de comun acord și împreună cu Grușca S. și o persoană necunoscută pe nume „Alexandru”, avînd intenția dobîndirii ilicite a bunurilor SRL „Flofaun Grup”, au alcătuit un plan criminal din timp împărțind rolurile între ei, și anume: Mavrogheni N., care l-a prezentat pe persoana necunoscută pe nume „Alexandru” drept cumpărător și reprezentant al SRL „Flofaun Grup”, iar inculpatul Grușca S. a împrumutat ștampila SRL „Flofaun Grup” pentru necesități personale de la cunoscutul său pe nume Scalețchi S., ulterior fiind transmisă lui Mavrogheni N..

Din materialele dosarului rezultă că inculpații Mavrogheni N. și Grușca S. erau cunoscuți pînă la episodul cu procurarea partidei de zahăr. Ultimul a prezentat facturi fiscale și ștampila altei persoane juridice, documente, precum că aceasta procură bunurile respective, fapt necorespunzător realității, dar prin care s-a asigurat încrederea vînzătorului că se încheie o tranzacție legală. Inculpații cunoșteau cu certitudine ilegalitatea acestei tranzacții, deci au mizat pe încrederea vînzătorului, în final înșelându-l, au primit partida de zahăr, care au realizat-o, însușind sumele respective. Toate aceste acțiuni formează toate elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie în baza căreia Mavrogheni N. și Grușca S. au fost condamnați.

Afirmațiile recurenților, precum că, în acțiunile dînșilor nu se conțin elementele infracțiunii de escrocherie, sunt combătute prin faptele reale constatate de instanța de apel, apoi confirmate prin probele analizate în textul deciziei instanței de apel.

Potrivit declarațiilor martorilor Bivol I. și Tudorovschi B., descrise în decizia atacată, inculpatul Grușca S. a fost unul din persoanele care dirija încărcarea partidei de zahăr de la depozitul vânzătorului. Ulterior, Grușca S. a transmis unuia din fondatorii SRL „Flofaun Grup” o parte din zahăr ca recompensă pentru documentele primite.

Acțiunile respective s-au dovedit în ședința instanței de apel, astfel, s-a constatat că Grușca S. a participat activ la realizarea infracțiunii de escrocherie.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, temeiurile invocate de recurenți prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) CPP, nu și-au găsit confirmare la judecarea recursurilor, prin urmare hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursurile urmează a fi respinse, ca neîntemeiate.

8. În conformitate cu art. 434, art.435 alin.(1) pct.1) CPP, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de inculpata Mavrogheni Nadejda, de avocatul acesteia, Marandici Nicolae și de inculpatul Grușcă Serghei, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iunie 2013, în cauza penală privindu-i pe **Mavrogheni Nadejda Alexandr** și **Grușca Serghei Emilian**.

Decizia este irevocabilă. Semnată la 10 aprilie 2014.

Pronunțată integral în ședința publică la 22.04.2014.

Președinte:

Constantin Gurschi

Judecători:

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Arhiliuc

Liliana Catan